

## Meit Fohlin (S), Regionstyrelsens ordförande

Jag har fått frågor av Saga Carlgren (V) angående Region Gotlands stöd till kvinnojourer och har sammanställt frågor och svar.

### 1. När beräknas Region Gotland kunna förstärka kvinnojoursarbetet på Gotland ekonomiskt?

Region Gotland har sedan december 2023 förstärkt finansieringen till kvinnojourerna med 41 666 kr enligt nedan.

Regionfullmäktige beslutade den 16 juni 2025, RF § 113, om nya kriterier för stödet som baseras på Vårt Gotland 2040: Gotland är ett tryggt och inkluderande samhälle med livskvalitet för alla, samt det regionala genomförandeprogrammet Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland. Verksamhetsstödet till de sociala föreningarna fick då tydligare målstyrning, nya kriterier och ett tillskott på 100 000 kr. Således finns för 2026 totalt 560 000 kr att fördela istället för 460 000 kr.

För kvinnojourernas del har de sökt respektive beviljats föreningsstöd enligt nedan:

Jour	Beslut 2024	Sökt 2025	Beslut 2025	Sökt 2026	Förslag beslut 2026
Fyren	30 667	50 000	20 000	50 000	25 000
Amanda	122 667	280 000	152 000	300 000	170 000
Summa	153 334		172 000		195 000

Kommentarer till tabellen:

- Av den ökning på 100 000:- till föreningsbidrag år 2026 gick 23 000:- till ökning av kvinnojourernas stöd.
- Sedan motion 2022/842 bifölls i december 2023 har kvinnojourerna beviljats ökade stöd om totalt 41 666:-.

Vi är således ändå en bit ifrån det kvinnojourerna sökt även om finansiering stärkts.

### 2. Pågår det ett arbete i enlighet med den bifallna motionen trots bristande finansiering?

Ja, Socialförvaltningen arbetar med våld i nära relationer på många olika sätt och på flera nivåer samt har fortsatt samtal kring möjligt arbetssätt via Ideellt Offentligt Partnerskap (IOP).

**Angående stöd via IOP eller föreningsbidrag**

Kvinnojourerna är i första hand intresserade av långsiktigt tryggad finansiering för att säkra verksamheten. Huruvida det sker genom säkrad, flerårig finansiering via föreningsstöd eller genom IOP tycks mindre viktigt för dem. Fyren bedöms alltjämt inte ha resurser att ingå IOP men har likväl behov av trygg finansiering.

Det behövs inte ett avtal för ett fungerande samarbete med jourerna. Då de främst efterfrågar en tryggad ekonomi kan ett IOP bli onödigt komplicerat och i sin tur ta upp resurser som annars kunde gå direkt till ändamålet. Att öka den summa de beviljas genom öronmärkt ökning av bidraget bedöms av förvaltningen som det mest kostnadseffektiva sättet att nå motionens intentioner. Även ett föreningsbidrag kan beviljas i flera år i taget, även om vi inte gör så nu. Här kan vi se över hur vi jobbar med det framåt.

## **Underlag våld i nära relation: vad som görs och planeras**

### **Handlingsplan för psykisk hälsa och suicidprevention 2026-2030**

I handlingsplanen har våld i nära relationer och våldsutsatthet tagits med inom främst två områden; digital uppväxtmiljö och välmående medarbetare för ett hållbart arbetsliv.

Beslutade insatser inkluderar:

- Region Gotlands verksamheter utvecklar arbetet med att skydda barn och unga från skadligt innehåll i den digitala miljön.
- Vårdnadshavares kunskap och verktyg stärks för att främja en sund och balanserad användning av digitala medier.
- Region Gotland arbetar systematiskt för att tidigt fånga upp belastningar i medarbetares livssituation för att förebygga negativa effekter på hälsa och arbetsförmåga.

### **Mentorer i våldsprevention (MVP)**

Genomförs i alla Region Gotlands mellanstadie- och högstadieskolor från och med 2026. Sedan flera år funnits på Högbyskolan. (Åk 5 och åk 7 el 8)

Mentorer i våldsprevention (MVP) är en lektionsserie för skolan, med målet att stoppa och förebygga mäns och killars våld. Elever och lärare lär sig att ta ansvar för varandra och säga ifrån om de ser eller hör våld och kränkningar.

### **Orsaksanalyser sexuellt våld unga**

Inom ramen för den brottsförebyggande strukturen har en kartläggning av ungas utsatthet för sexuellt våld sammanställts. Fokus ligger på sexuellt våld i ungas parrelationer. Enligt den kunskapsbaserade process och lagstiftning som den brottsförebyggande strukturen bygger på genomförs nu en orsaksanalys som sedan ska leda fram till åtgärder. Detta arbete

ska vara färdigt och presenteras för brottsförebyggande rådet i början av maj.

### **Fråga om våld under medarbetarsamtal**

Region Gotland kommer under 2026 att införa en fråga om våldsutsatthet i mallen för medarbetarsamtalet. Samtliga medarbetare kommer därmed att per rutin få frågan under sitt medarbetarsamtal. Förhoppningen är att det kommer att öka upptäckt av våldsutsatthet och att fler får adekvat stöd. För att förbereda chefer och medarbetare kommer det under våren tas fram lokalt informationsmaterial som kompletterar den informationssatsning som SKR driver i frågan att samtal med medarbetare om våld.

### **Hedersrelaterat våld**

- Socialförvaltningen har under hösten 2025 haft kompetenshöjande föreläsningar och workshops. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen planerar kompetenshöjande insatser under 2026 (under förutsättning att sökt extern finansiering beviljas.)
- För kännedom pågår en förstudie kring eventuella lokala förutsättningar för ett resurscentrum för hedersrelaterat våld. Det är NCH (Nationellt Center mot Hedersrelaterat våld och förtryck) som står för denna kostnadsfria förstudie och den hålls ihop av länsstyrelsen Gotland. Region Gotland är deltagare i förstudiens workshop, samtal mm. Utfallet är osäkert.

### **En vecka fri från våld, årligen v.47**

Kunskapsdag med föreläsningar 2025. Evenemang planeras även 2026.

En vecka fri från våld är ett initiativ av organisationerna Unizon och MÄN. Initiativet stöds av SKR och Jämställdhetsmyndigheten. Veckan syftar till att öka kunskapen om våld, särskilt mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, samt att förebygga våld och visa på stöd som finns.

### **Barnsäkert - pågått länge**

Sedan flera år tillbaka har BVC modellen Barnsäkert som går ut på att tidigt identifiera barn som lever i en hemmiljö där det förekommer psykosociala problem, som nedstämdhet, oro för ekonomin, extrem föräldrastress, riskbruk av alkohol eller upplevelser av våld, samtala öppet med föräldrarna om hur de själva och barnet påverkas och erbjuda hjälp och stöd för att förbättra familjens och barnets förutsättningar. Genom att föräldrar fyller i ett kort frågeformulär vid ordinarie besök inom barnhälsovården vid sex olika åldrar under barnets första fem år kan sjuksköterskan på ett strukturerat sätt identifiera familjer med behov av hjälp och stöd och koppla föräldrarna till rätt resurser innan problemen har blivit stora.

### **Lilla islandsmodellen**

Sedan i mars 2025 har polisen och socialtjänsten formaliserat sitt samarbete kring det som kallas lilla islandsmodellen. Den innebär att personal från socialtjänsten alltid följer med vid larm och våld i nära relationer. Lilla islandsmodellen är en samverkansmodell som fångar upp både våldsutsatta och våldsutövare i det akuta skedet då motivationen till

förändring är som störst. Som namnet antyder har inspiration hämtats från Island och applicerats utifrån svenska förhållanden och svensk lagstiftning.

### **Utbildning för nyckelpersoner**

Inom socialförvaltningens alla delar har vi utbildat nyckelpersoner om våld i nära relationer, så att de kan fråga på rätt sätt. Vi har övningskört den utbildningen i Pensionärsrådet, då våld i nära relationer även finns bland äldre. I vårt jobb med friskfaktorer tas det upp hur vi bemöter varandra, män och kvinnor.

### **3. Vad har du som regionstyrelsens ordförande i övrigt tagit för initiativ när det gäller mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer?**

Nej, det kan jag inte påstå eller ta åt mig äran av förutom ständiga förbättringar gentemot målet, utökad budget enligt ovan och förstärkt brottsförebyggande arbete.